

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ
ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТРЛІГІ

МИНИСТЕРСТВО
ИНДУСТРИИ И
ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН

010000, Нұр-Сұлтан қ, Қабанбай Батыр даңғылы, 32/1
тел.: 8(7172) 98 33 11, 98 33 33 факс: 8(7172) 98 31 11
e-mail: miid@miid.gov.kz

010000, г. Нур-Султан, пр. Кабанбай Батыра 32/1
тел.: 8(7172) 98 33 11, 98 33 33 факс: 8(7172) 98 31 11
e-mail: miid@miid.gov.kz

2022 жылғы 13 мамырдағы
№ ДЗ-176 хатқа

Қазақстан Республикасының
Парламенті Мәжілісінің депутаттары
М. Раманқұловқа, А. Перуашевқа,
Ә. Әбілдаевқа, Е. Барлыбаевқа
Б. Дүйсембиновке, С. Ерубасевқа,
Д. Еспаеваға, А. Жұмабаеваға,
Қ. Исаға, А. Линникке,
Е. Өмірғалиға, Г. Хамзинге

Құрметті депутаттар!

Бүгінгі күні отандық тасымалдаушылар әлемнің 42 елімен жасалған автомобиль көлігі туралы үкіметаралық келісімдер шеңберінде жүк тасымалдауды жүзеге асырады.

Көрсетілген келісімдердің 34-і жүк тасымалдауға арналған толық рұқсат беру жүйесін көздейді, 6-ауы тек үшінші елдерге/елдерден тасымалдау үшін рұқсат беру жүйесін көздейді және 2-еуі жол жүрудің толық рұқсатсыз жүйесін қарастырады.

Осыған байланысты, жыл сайын халықаралық автомобиль тасымалдарының отандық нарығының мүдделерін ескере отырып, шетелдік уәкілетті органдармен (шамамен 140 мың бірлік) рұқсат бланкілерімен тепе-тең алмасу жүргізіледі, олар автоматтандырылған жүйеде бөлінеді және өтінім бойынша тасымалдардың көрсетілген түріне рұқсаты бар отандық тасымалдаушыларға беріледі.

7615 бірлік автокөлік паркі бар 350-ге жуық отандық компания алыс шетелдерге тасымалдаумен айналысады.

Сонымен қатар, қолда бар ақпарат бойынша, Қазақстан аумағында 13 ел (*Латвия, Литва, Германия, Ресей, Грузия, Беларусь, Түркия, Нидерланды, Италия, Ауғанстан, Пәкістан, Иран және БАӘ*) субъектілерінің және 2000-ға жуық автокөлік құралдарының жалпы паркінің қатысуымен, сондай-ақ халықаралық тасымалдарда қызмет ететін 41 бірлескен кәсіпорын қызметін жүзеге асырады. Рұқсат бланкілерімен алмасу квотасын айқындау жөніндегі жұмыстарды жүргізу кезінде әрбір мемлекет өз тараптарының тасымалдаушыларының

қажеттіліктерін негізге ала отырып, өз ұстанымын қалыптастыратынын атап өту қажет.

Осылайша, жекелеген мемлекеттер өз тасымалдаушыларын қолдау мақсатында қазақстандық тарап үшін квотаны шектейді, бұл тиісінше отандық тасымалдаушылардың қажеттілігін толық қанағаттандыруға әсер етеді.

Осыған байланысты, шетелдік рұқсат бланкілерін (бұдан әрі - ШРБ) бөлудің автоматтандырылған жүйесі (бұдан әрі - АЖ) белсенді жылжымалы құрамның іс жүзінде болуын, ШРБ-ның бұрын алынған санын пайдалануды, бланкілерді үшінші тұлғаларға беру фактілерінің болмауын, сондай-ақ алмасу квотасын ескере отырып, ШРБ-ны нақты тасымалдаушыға бекітуді жүргізеді.

Бұл бөлу жүйесі республиканың халықаралық автомобиль тасымалдарында рұқсат беру тәртібін жетілдіруге және автоматтандыруға, мемлекеттік органдардың қызметінде сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін болдырмауға бағытталған. Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму министрлігімен (бұдан әрі – ИИДМ) бекіткен жұмыс тобының шеңберінде АЖ жұмысының алгоритмін әзірлеуге салалық қауымдастықтардың, «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасының, мемлекеттік органдардың және тікелей тасымалдаушылардың өкілдері қатысады. Осы тетікті іске асыру үшін нормативтік-құқықтық актілерге тиісті түзетулер енгізілді.

Анықтама ретінде:

Қабылданған шаралар мыналарды қамтамасыз етуге мүмкіндік берді:

- жыл ішінде тасымалдауды кепілді түрде жүзеге асыра алатын тасымалдаушыларға 41379 рұқсатты бекіту (өткен кезеңде 19 266 рұқсатты бекітуден берілген);

- пайдаланылмаған ШРБ қайтаруды азайту;

- ШРБ тасымалдаушыларының нақты пайдалануы бойынша қатаң есепке алу;

- тасымалдаушылар іс жүзінде пайдаланатын көлік құралдары бойынша есептеулерді қолдану;

- ШРБ тасымалдаушылары арасында жыл бойы неғұрлым біркелкі бөлу үшін құралдарды қолдану;

- ШРБ-ны бақылаусыз бөлу, бір қолға көп мөлшерде рұқсат алу алынып тасталды;

- автокөлік құралдардың паркін жалған қалыптастыру алынып тасталды;

- тасымалдаушыларды ШРБ-ны уақтылы қайтаруға ынталандыру қағидаты енгізілді (ШРБ-ны қайтармау, ШРБ-ны уақтылы қайтармау, ШРБ - ны түзетулермен қайтару, пайдаланылмаған ШРБ-ны қайтару және ШРБ-ны жоғалту).

- ШРБ әрбір тасымалдаушыға қажеттілігіне қарай жыл ішінде бекітілген рұқсаттарды алу мүмкіндігін бере отырып, бір жылға бекітіледі

және қосымша қажеттілік болған жағдайда резервтен рұқсаттарды алу мүмкіндігі беріледі.

- ШРБ-ны бөлу адамның қатысуынсыз жүзеге асырылады-шешімдер қабылдаудың ашықтығы қамтамасыз етілді (сыбайлас жемқорлық тәуекелдерін жою).

Қазіргі уақытта тасымалдаушылардан келіп түскен өтініштер мен геосаяси жағдайдың өзгеруін ескере отырып, АЖ жетілдіру жұмыстары жалғасуда.

Бұл ретте, жоғарыда көрсетілген халықаралық келісімдердің және Қазақстан Республикасының халықаралық автомобиль тасымалдары саласындағы заңнамасының нормалары шеңберінде тараптар халықаралық тасымалдарда белгіленген тәртіппен тіркелген және тіркелген елінің ерекшелік белгілері бар автокөлік құралдарын ғана пайдалануға міндетті екенін ескеру керек.

Тиісінше ҚР аумағында ШРБ-ны бөлу және беру тек отандық кәсіпкерлік субъектілеріне және республика аумағында белгіленген тәртіппен тіркелген автокөлік құралдарына ғана жүзеге асырылады.

Халықаралық шарттар шеңберінде Қазақстанда бар құқықтық міндеттемелерді және халықаралық жолаушылар мен жүктерді тасымалдауды жүзеге асыру жөніндегі қызметтің бәсекелес ортада екенін назарға ала отырып, жүктерді халықаралық қатынаста автомобиль көлігімен тасымалдау кезінде отандық кәсіпкерлерге мемлекеттік деңгейде басым құқық немесе артықшылықтар енгізу мүмкін емес, сонымен қатар ИИДМ отандық тасымалдаушылар үшін қолайлы жағдай жасау бойынша жұмыс жүргізуде.

Ұсынылған шаралар бойынша мынаны хабарлаймыз:

1. Халықаралық санкциялардың қолданылу кезеңінде еліміздің ұлттық экономикалық мүдделерін қорғауды ескере отырып, Қазақстан аумағында қызмет көрсету саласында жұмыс істейтін шетелдік компанияларға қатысты реттеу шаралары шұғыл түрде әзірленсін.

Қазақстанның халықаралық тасымалдар нарығындағы бәсекеге қабілеттілігін арттыруға әсер ететін факторлардың бірі халықаралық тасымалдарда жұмыс істейтін жүк көлік құралдары паркінің саны болып табылады. Қазіргі уақытта тасымалдау нарығындағы қазақстандық тасымалдаушылардың үлесі 30% құрайды, өйткені басқа елдердің халықаралық тасымалдарына тартылған автокөлік құралдары паркінің саны отандық тасымалдар паркінің санынан асып түседі (Польшада 247 мың бірлік, Түркияда 69 мың бірлікті, Литвада 38 мың бірлікті, Украинада 30 мың бірлікті, РФ-да 34 мың бірлікті, БР-да 22 мың бірлікті және УР-да 10 мың бірлікті құрады).

Сондықтан халықаралық тасымалдарға тартылған автокөлік құралдарының қазақстандық паркін толықтыру мәселелері біздің еліміздің экономикалық мүдделерімен ұштасады.

Бұған қоса, ағымдағы жылдың 23 мамырында халықаралық қатынастағы жүктерді автотасымалдау бойынша Қазақстандағы шетелдік тасымалдаушылармен бірлескен кәсіпорындар мәселелері бойынша сыртқы

және ішкі істер, қаржы, сауда және интеграция, еңбек және халықты әлеуметтік қорғау министрліктерінің, «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасының, «Kazlogistics» Қазақстан көлік қауымдастықтар одағының, Қазақстан Республикасының халықаралық автомобиль тасымалдаушылары (ҚазАТО) және ҚР ИИДМ Көлік комитетінің (бұдан әрі – Көлік комитеті) автомобиль тасымалдаушыларымен кеңес өткізілді.

Кеңес барысында уәкілетті органдардың өкілдері заңнамалық деңгейде белгіленген талаптарды сақтай отырып, Қазақстан Республикасының аумағында шетелдік автокөлік құралдарын тіркеуге шектеу қою мүмкін еместігін мәлімдеді.

Бұдан бұрын атап өтілгендей, халықаралық тасымалдауға рұқсат бланкілері тек Қазақстан Республикасында тіркелген автокөлік құралдарына ғана беріледі.

Сонымен қатар, ағымдағы жылдың 31 мамырында Көлік комитеті мен жоғарыда аталған бірлескен кәсіпорындар өкілдерінің қатысуымен Қазақстан Республикасының азаматтарын жүргізушілер ретінде тарту, сондай-ақ халықаралық тасымалдардың қазақстандық жоғары білікті жүргізушілерінің санын ұлғайту мақсатында жүк автокөлік құралдарының жүргізушілерін даярлау жөніндегі оқу орталықтарының жұмысын жандандыру мәселелері бойынша кеңес өткізілді.

2. Бөлінген рұқсат бланкілерін (ШРБ) пайдаланбайтын компанияларды тексеру және оларға бақылауды күшейту, оларды электрондық форматта қайтару тәртібін көздеу.

Көлік комитеті «Атамекен» Ұлттық кәсіпкерлер палатасымен және салалық қауымдастықтармен бірлесіп анықталған бұзушылықтар бойынша жүргізілген талдау қорытындылары бойынша ағымдағы жылдың мамыр айында 43 жосықсыз кәсіпкерлік субъектілеріне рұқсат беру куәліктерінің және осы жосықсыз компанияларға берілген автокөлік құралдарына 3000-нан астам рұқсат беру карточкаларының қолданылуын тоқтатты.

Сондай-ақ, Көлік комитетінің аумақтық органдары ағымдағы жылы ШРБ-ны нөлдік және төмен қайтарымы бар 12 кәсіпкерлік субъектісіне бармай профилактикалық бақылау жүргізді (*Рұқсат беру жүйесін қолдану қағидаларының (бұдан әрі – Қағидалар) 25-тармағы*), ШРБ алынған сәттен бастап күнтізбелік елу күннен кешіктірмей, оларды пайдаланудан тәуелсіз, оларды беру орны бойынша аумақтық органға қайтаруға жатады.).

Ағымдағы жылдың басынан бастап АЖ-де ШРБ-ны дұрыс тапсырмауды тіркеу бойынша функционал енгізілді (*Қағидалардың 30-тармағы, шетелдік рұқсаттарда түзетулерге жол берілмейді*), оның қорытындысы бойынша ШРБ-ны дұрыс тапсырмаған 68 факті тіркелді (*ШРБ-ны дұрыс тапсырмаған компаниялар 68 ШРБ-ны аз алады*).

Қағидалардың 24-тармағының талаптарына сәйкес алынған шетелдік рұқсаттарды отандық тасымалдаушы осы отандық тасымалдаушының рұқсат карточкаларында көрсетілген автокөлік құралына пайдаланады, отандық тасымалдаушының шетелдік рұқсат бланкілерін басқа отандық тасымалдаушыға беруіне жол берілмейді. Қағидалар талаптарын аталған бұзушылық үшін «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» Қазақстан Республикасы Кодексінің 573-

бабында әкімшілік айыппұл көзделген, сондай-ақ үшінші тұлғаларға беру фактісі анықталған кезде Қағидалардың 19-тармағының 6-тармақшасының негізінде тасымалдаушыға ШРБ-ны беруге алты айға тыйым салынады.

2021 жылы 8 факт бойынша 5 тасымалдаушыға, ағымдағы жылы 9 факт бойынша 3 тасымалдаушыға ШРБ-ны беру тоқтатылды.

Отандық тасымалдаушыларды жедел қамтамасыз ету мақсатында ШРБ-ны Көлік комитеті 2022 жылғы 21 сәуірден бастап оларды электронды түрде қайтарудың пилоттық жобасын енгізді (нақты тасымалдауды растайтын құжаттарды қоса бере отырып, екі жағынан жақсы оқылатын ақпараты бар түрлі-түсті, сапалы фотокөшірме). ШРБ-ны электронды түрде қайтарудың егжей-тегжейлі тәртібі @tasymaldau телеграмм-арнасында жарияланды, сондай-ақ Көлік комитетінің аумақтық органдары отандық тасымалдаушылардың назарына жеткізді.

3) Қазақстандық автокәсіпорындар сатып алатын жаңа автокөлік құралдарының кедендік тазартылуы және лизингі үшін жеңілдікті жағдайлар ұсынуға міндетті.

«Даму» кәсіпкерлікті дамыту қоры» АҚ (бұдан әрі – «Даму» Қоры) «Бизнестің жол картасы-2025» бизнесті қолдау мен дамытудың мемлекеттік бағдарламасы (бұдан әрі – «БЖК-2025») шеңберінде кредиттер бойынша сыйақы мөлшерлемесінің бір бөлігін субсидиялау және кепілдік беру арқылы кәсіпкерлік субъектілеріне жеңілдікпен кредит беруді жүзеге асырады.

«БЖК-2025» шеңберінде субсидиялауға және кепілдендіруге көзделген қаражатты «Даму» Қоры экономиканың белгілі бір салаларына байланыстырмай, қажеттілігіне қарай өңірлер бөлінісінде бөледі. Осыған байланысты, кәсіпкерлер «БЖК-2025» аясында жаңа автокөлік құралдарын сатып алуға мүмкіндіктері бар.

Автокөлік құралдарын кедендік тазарту үшін жеңілдікті шарттар ұсынуға қатысты кедендік баждың шамасы Еуразиялық экономикалық одақ шеңберінде қатысушы мемлекеттер үшін бірыңғай белгіленгенін хабарлаймыз.

Осыған байланысты, Қазақстан Республикасында автомобиль көлігінде халықаралық жүк тасымалдарын дамыту мақсатында 2022 жылғы 31 наурызда Қазақстан Республикасы Премьер-Министрінің бірінші орынбасары Р. В. Скляр «Қазақстан Республикасында автомобиль көлігінде халықаралық жүк тасымалдарын дамыту жөніндегі ұйымдастыру іс-шараларының жоспарын» бекітті, онда мынадай мәселелер көзделген:

- кәдеге жарату алымының коэффициенттерін төмендету және халықаралық тасымалдарға арналған жүк автокөлік құралдарын импорттау (сатып алу) кезінде оның нормаларын жетілдіру;

- халықаралық тасымалдарға арналған жүк автокөлік құралдары үшін бастапқы тіркеу үшін алымнан босату;

- шет мемлекеттермен үкіметаралық келісімдер жасасу және бланкілермен алмасуды цифрландыру арқылы жүктерді тасымалдау географиясын кеңейту;

- Қазақстан Республикасының шет мемлекеттердегі Елшіліктерінің жанынан қазақстандық автотасымалдаушыларды қолдау және олардың

жүктемесін қамтамасыз ету бойынша жұмыстарды ұйымдастыру жөнінде ұсыныстар енгізу;

- Көлік құралы конструкциясының қауіпсіздігі туралы куәлік беруді жүзеге асыратын тиісті аккредиттелген ұйымдарда бірлескен тексеру іс-шараларын ұйымдастыру жөніндегі мәселені пысықтау және осындай автокөлік құралдарын әкелу кезінде бақылауды күшейту;

- кедендік бақылау аймақтарында (ТҚО, ТЛО және УСК) бірлескен бақылау іс-шараларын жүргізу жолымен рұқсат беру жүйесі талаптарының орындалуын бақылауды ұйымдастыру;

- дайындаушы зауыт белгілеген отын бактарында Польшаға отын әкелу бойынша шектеулерді алып тастау мәселесін пысықтау;

- 2006 жылғы Қазақстан Республикасы мен Армения Республикасы арасындағы Халықаралық автомобиль қатынасы туралы келісімге Тараптардың тасымалдаушыларын, автомобиль жолдарын, көпірлер мен тоннельдерді ақылы негізде пайдалануды қоспағанда, көлік құралдарын иеленуге және оларды пайдалануға байланысты салықтардан, алымдардан және төлемдерден өзара босату бөлігінде өзгерістер мен толықтырулар енгізу туралы хаттамаға қол қою;

- Қазақстан Республикасының рұқсат беру жүйесін бұзатын шетелдік тасымалдаушылар үшін айыппұлдар деңгейін арттыру мәселесін пысықтау;

- халықаралық автомобиль тасымалдарын жүзеге асыратын қазақстандық жүргізушілер үшін қолданылу мерзімі 3 жылға дейінгі визаларды алу рәсімін оңайлату мәселесін пысықтау (беру мерзімдерін қысқарту, шетелдік рұқсат бланкісінің болуы жөніндегі талаптарды алып тастау).

4) Еуроодақ елдерімен екіжақты келіссөздер жүргізу және тасымалдар көлеміне квотаны ұлғайтуға қол жеткізу, оның ішінде рұқсаттардың үшжақты бланкілеріне (ШРБ) квотаны ұлғайту.

Әлемдік жүк тасымалдау нарығындағы соңғы оқиғаларға байланысты ТРАСЕКА (Қазақстан (Құрық порты) – Әзербайжан (Баку порты) – Грузия (Поти/Батуми порты) – ЕО елдерінің порттары (Констанца және Варна) бағыты бойынша жүктерді автокөлікпен тасымалдау жанданды.

Осыған байланысты біз Грузия, Әзербайжан және Түркиямен рұқсат бланкілерімен қосымша алмасулар жүргіздік. Сондай-ақ Латвия, Литва, Польша, Болгария, Венгрия және Бельгиямен қосымша рұқсат бланкілерімен алмасу жұмыстары жүргізілуде.

Сондай-ақ, жүктердің негізгі халықаралық тасымалдары ҚазАТО өз мүшелеріне беретін Халықаралық жол тасымалдары кітапшасын (TIR) ресімдей отырып жүзеге асырылатынын атап өту қажет.

ҚазАТО-ның ақпараты бойынша, еуропалық елдермен шектеу енгізілген сәттен бастап осы одаққа кіру үшін шет мемлекеттер өкілдерінің қатысуымен жаңа кәсіпорындардан өтінімдер келіп түскен жоқ.

Сондықтан, біз халықаралық тасымалдар нарығындағы жағдайды түсіндіру бойынша жұмыстарды қатар жүргіземіз, өйткені бұқаралық ақпарат құралдарында түрлі ақпараттың пайда болуы Еуропа елдерімен рұқсат

бланкілерін қосымша алмасу жөніндегі келіссөздер процесі барысында теріс әсер етуі мүмкін.

Қазақстан Республикасында автомобиль көлігінде халықаралық жүк тасымалдарын дамыту жөніндегі жұмыс одан әрі белгіленген тәртіппен жалғасатын болады.

Қазақстан Республикасы
Индустрия және инфрақұрылымдық
министрінің міндетін атқарушы

Е. Дауылбаев

 Ж.Мизамова

 8 7172 98 35 53

 zh.mizamova@miid.gov.kz

**ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ИНДУСТРИЯ ЖӘНЕ
ИНФРАҚҰРЫЛЫМДЫҚ ДАМУ
МИНИСТРЛІГІ**

**МИНИСТЕРСТВО
ИНДУСТРИИ И
ИНФРАСТРУКТУРНОГО РАЗВИТИЯ
РЕСПУБЛИКИ КАЗАХСТАН**

010000, Нұр-Сұлтан қ, Қабанбай Батыр даңғылы, 32/1
тел.: 8(7172) 98 33 11, 98 33 33 факс: 8(7172) 98 31 11
e-mail: miid@miid.gov.kz

010000, г. Нур-Султан, пр. Кабанбай Батыра 32/1
тел.: 8(7172) 98 33 11, 98 33 33 факс: 8(7172) 98 31 11
e-mail: miid@miid.gov.kz

№ _____

*На письмо от 13 мая 2022 года
№ ДЗ-176*

**Депутатам Мажилиса Парламента
Республики Казахстан
М.Раманкулову, А. Перуашеву,
А.Абильдаеву, Е. Барлыбаеву,
Б. Дюсембинову, С.Ерубасеву,
Д. Еспаевой, А.Жумабаевой,
К.Иса, А.Линник,
Е.Өмірғали, Г.Хамзину**

Уважаемые депутаты!

На сегодняшний день отечественные перевозчики осуществляют перевозки грузов в рамках межправительственных соглашений об автомобильном транспорте, заключенными с 42 странами мира.

Из указанных соглашений 34 предусматривают полностью разрешительную систему для перевозок грузов, 6 предусматривают разрешительную систему только для перевозок в/из третьих стран и 2 предусматривают полностью безразрешительную систему проезда.

В этой связи, ежегодно с учетом интересов отечественного рынка международных автомобильных перевозок, производится паритетный обмен бланками разрешений с иностранными уполномоченными органами (порядка 140 тыс. ед.), которые распределяются в автоматизированной системе и по заявке выдаются отечественным перевозчикам, имеющим допуск к указанному виду перевозок.

На перевозках в дальнее зарубежье задействовано порядка 350 отечественных компаний с парком автотранспортных средств 7615 единиц.

В то же время, по имеющейся информации, на территории Казахстана осуществляют деятельность 41 совместное предприятие с участием субъектов 13 стран (*Латвия, Литва, Германия, Россия, Грузия, Беларусь, Турция, Нидерланды, Италия, Афганистан, Пакистан, Иран и ОАЭ*) и общим парком автотранспортных средств порядка 2000 единиц, также занятых на международных перевозках.

Необходимо отметить, что при проведении работ по определению квоты обмена бланками разрешений каждое государство формирует свою позицию, исходя из потребности перевозчиков своих сторон.

Тем самым, отдельные государства, в целях поддержки своих перевозчиков, ограничивают квоту для казахстанской стороны, что соответственно отражается на полном удовлетворении потребности отечественных перевозчиков.

В этой связи, автоматизированная система (далее - АС) распределения иностранных бланков разрешений (далее - ИБР), с учетом фактического наличия активного подвижного состава, использования ранее полученного количества ИБР, отсутствия фактов передачи бланков третьим лицам, а также квоты обмена с 1 января 2021 года производит закрепление ИБР за конкретным перевозчиком.

Данная система распределения нацелена на усовершенствование и автоматизацию разрешительного порядка в международных автомобильных перевозках республики, исключения коррупционных рисков в деятельности государственных органов. В разработке алгоритма работы АС, в рамках утвержденной Министерством индустрии и инфраструктурного развития Республики Казахстан (далее – МИИР) рабочей группы, принимают участие представители отраслевых ассоциаций, Национальной палаты предпринимателей «Атамекен», государственных органов и непосредственно самих перевозчиков. Для реализации данного механизма внесены соответствующие поправки в нормативно-правовые акты.

Справочно:

Принятые меры позволили обеспечить:

- закрепление 41379 разрешений за перевозчиками, которые гарантированно могут осуществлять перевозки в течение года (за истекший период выдано из закрепления 19 266 разрешений);

- уменьшение возврата неиспользованных ИБР;

- строгий учет по фактическому использованию перевозчиками ИБР;

- применение расчетов по фактически используемым перевозчиками транспортных средств;

- применение инструментов для более равномерного распределения между перевозчиками ИБР в течение года;

- исключено неуправляемое распределение ИБР, получение большого количества разрешений в одни руки;

- исключено фиктивное формирование парка автотранспортных средств;

- внедрен принцип стимулирования перевозчиков к своевременному возврату ИБР исключая (невозврат ИБР, несвоевременный возврат ИБР, возврат ИБР с исправлениями, возврат неиспользованного ИБР и утеря ИБР).

- ИБР закрепляются за каждым перевозчиком на год, с предоставлением возможности получения закрепленных разрешений в течение года по мере необходимости и в случае дополнительной потребности предоставлена возможность получения разрешений с резерва.

- распределение ИБР осуществляется без участия человека - обеспечена прозрачность принятия решений (исключение коррупционных рисков).

В настоящее время, с учетом поступающих обращений от перевозчиков и изменений геополитической ситуации работа по совершенствованию АС продолжается.

При этом, следует учесть, что в рамках норм вышеуказанных международных соглашений и законодательства Республики Казахстан в сфере международных автомобильных перевозок стороны обязаны использовать в международных перевозках только автотранспортные средства, зарегистрированные в установленном порядке и имеющие знаки отличия страны регистрации.

Соответственно распределение и выдача ИБР на территории РК осуществляется только отечественным субъектам предпринимательства и на автотранспортные средства, зарегистрированные в установленном порядке на территории республики.

Принимая во внимание имеющиеся у Казахстана правовые обязательства в рамках международных договоров, и то, что деятельность по осуществлению международных перевозок пассажиров и грузов находится в конкурентной среде, не представляется возможным введение на государственном уровне приоритетного права или привилегий отечественным предпринимателям при перевозке грузов автомобильным транспортом в международном сообщении, в то же время МИИР ведется работа по созданию благоприятных условий для отечественных перевозчиков.

По предлагаемым мерам сообщаем следующее:

1. В срочном порядке разработать меры регулирования в отношении иностранных компаний, работающих в сфере услуг на территории Казахстана, с учетом защиты национальных экономических интересов нашей страны на период действия международных санкций.

Одним из факторов, влияющих на повышение конкурентоспособности Казахстана на рынке международных перевозок является численность парка грузовых транспортных средств, работающих на международных перевозках. В настоящее время доля казахстанских перевозчиков на рынке перевозок составляет 30%, так как количество парка автотранспортных средств, задействованных в международных перевозках других стран превосходит количество парка отечественных перевозок (в Польше 247 тыс.ед., в Турции 69 тыс.ед., в Литве 38 тыс.ед, на Украине 30 тыс.ед., в РФ составляет 34 тыс. ед., в РБ 22 тыс.ед и РУ 10 тыс.ед).

Поэтому вопросы по пополнению казахстанского парка автотранспортных средств, задействованных в международных перевозках коррелируются экономическим интересом нашей страны.

Кроме того, 23 мая текущего года проведено совещание по вопросам совместных предприятий с иностранными перевозчиками в Казахстане по автоперевозке грузов в международном сообщении с участием представителей министерства иностранных и внутренних дел, финансов, торговли и интеграции, труда и социальной защиты населения, Национальной палаты предпринимателей «Атамекен», Союза транспортников Казахстана «Kazlogistics», Международных

автомобильных перевозчиков Республики Казахстан (КазАТО) и Комитета транспорта МИИР РК (далее – Комитет транспорта).

В ходе совещания представителями уполномоченных органов было озвучено, что на законодательном уровне не представляется возможным введение ограничения для регистрации иностранных автотранспортных средств на территории Республики Казахстан при соблюдении установленных требований.

Как отмечено ранее, бланки разрешений на международные перевозки выдаются только автотранспортным средствам, зарегистрированным в Республике Казахстан.

В дополнение, 31 мая текущего года также было проведено совещание с участием представителей Комитета транспорта и вышеуказанных совместных предприятий по вопросам привлечения в качестве водителей граждан Республики Казахстан, а также активизации работы учебных центров по подготовке водителей грузовых автотранспортных средств с целью увеличения количества казахстанских высококвалифицированных водителей международных перевозок.

2. Проверить и усилить контроль над компаниями, не использующими выделенные бланки разрешений (ИБР), предусмотреть порядок их возврата в электронном формате.

Комитетом транспорта по итогам анализа, проведенного совместно с Национальной палатой предпринимателей «Атамекен» и отраслевыми ассоциациями по выявленным нарушениям в мае текущего года прекращены действия удостоверений допуска 43 недобросовестных субъектов предпринимательства и более 3000 карточек допуска на автотранспортные средства, выданных этим же недобросовестным компаниям.

Также, территориальными органами Комитета транспорта в текущем году проведен профилактический контроль без посещения в отношении 12 субъектов предпринимательства, имеющих нулевой и низкий возврат ИБР (*пункт 25 Правил применения разрешительной системы (далее – Правила), ИБР подлежат возврату подлежат возврату в территориальный орган по месту их выдачи не позднее пятидесяти календарных дней с момента получения, в независимости от их использования*).

С начала текущего года в АС введен функционал по фиксации некорректной сдачи ИБР (*пункт 30 Правил, исправления в иностранных разрешениях не допускаются*), по итогам которого зафиксировано 68 фактов некорректной сдачи ИБР (*на 68 ИБР меньше получают компании сдавшие ИБР не корректно*).

В соответствии с требованиями пункта 24 Правил, полученные иностранные разрешения используются отечественным перевозчиком на автотранспортное средство, указанное в карточках допуска данного отечественного перевозчика, передача отечественным перевозчиком бланков иностранных разрешений другому отечественному перевозчику не допускается. За указанное нарушение требований Правил статьей 573 Кодекса Республики Казахстан «Об административных правонарушениях» предусмотрен административный штраф, а также при выявлении факта передачи третьим

лицам на основании подпункта 6 пункта 19 Правил накладывается запрет на выдачу ИБР перевозчику на шесть месяцев.

За 2021 год приостановлена выдача ИБР 5-ти перевозчикам по 8-ми фактам, в текущем году 3-м перевозчикам по 9-ти фактам.

В целях оперативного обеспечения отечественных перевозчиков ИБР Комитетом транспорта с 21 апреля 2022 года введен пилотный проект их возврата в электронном виде (цветная, качественная фотокопия с хорошо читаемой информацией с двух сторон, с приложением документов подтверждающих реальную перевозку). Детальный порядок возврата ИБР в электронном виде опубликован в телеграмм-канале @tasymaldau, а также доведен до сведения отечественных перевозчиков территориальными органами Комитета транспорта.

3) Предоставить льготные условия для таможенной очистки и лизинга новых автотранспортных средств, покупаемых казахстанскими автопредприятиями.

АО «Фонд развития предпринимательства «Даму» (далее – Фонд «Даму») осуществляет льготное кредитование субъектов предпринимательства путем субсидирования части ставки вознаграждения и гарантирования по кредитам в рамках Государственной программы поддержки и развития бизнеса «Дорожная карта бизнеса-2025» (далее – «ДКБ-2025»).

Средства, предусмотренные на субсидирование и гарантирование в рамках «ДКБ-2025» распределяются Фондом «Даму» в разрезе регионов по мере потребности без привязки к определенным отраслям экономики. В этой связи, предприниматели имеют возможности в рамках «ДКБ-2025» приобрести новые автотранспортные средства.

Касательно предоставления льготных условий для таможенной очистки автотранспортных средств сообщаем, что величина таможенной пошлины установлена единой для государств-участников в рамках Евразийского экономического союза.

В этой связи, в целях развития международных грузовых перевозок на автомобильном транспорте в Республике Казахстан 31 марта 2022 года утвержден Первым заместителем Премьер-Министра Республики Казахстан Р.В. Склярком «План организационных мероприятий по развитию международных грузовых перевозок на автомобильном транспорте в Республике Казахстан», предусматривающий следующие вопросы:

- снижение коэффициентов утилизационного сбора и совершенствование его норм при импорте (приобретении) грузовых автотранспортных средств, предназначенных для международных перевозок;
- освобождение от сбора за первичную регистрацию для грузовых автотранспортных средств, предназначенных для международных перевозок;
- расширение географии перевозок грузов путем заключения межправительственных соглашений с иностранными государствами и цифровизации обмена бланками;

- внесение предложений по организации при Посольствах Республики Казахстан в иностранных государствах работы по поддержке и обеспечению загруженности казахстанских автоперевозчиков;

- проработка вопроса по организации совместных проверочных мероприятий в соответствующих аккредитованных организациях, осуществляющих выдачу Свидетельств о безопасности конструкции транспортного средства и усилить контроль при ввозе таких автотранспортных средств;

- организация контроля за исполнением требований разрешительной системы путем проведения совместных контрольных мероприятий в зонах таможенного контроля (ЦТО, ТЛЦ и СВХ);

- проработка вопроса исключения ограничений по ввозу топлива в Польшу в топливных баках, установленных заводом-изготовителем;

- подписание Протокола о внесении изменений и дополнений в Соглашение между Республикой Казахстан и Республикой Армения о международном автомобильном сообщении от 2006 года в части взаимного освобождения перевозчиков Сторон от налогов, сборов и платежей, связанных с владением транспортными средствами и их использованием, за исключением использования автомобильных дорог, мостов и тоннелей на платной основе;

- проработка вопроса по увеличению уровня штрафов для иностранных перевозчиков, нарушающих разрешительную систему Республики Казахстан;

- проработка вопроса по упрощению процедуры получения виз со сроком действия до 3 лет для казахстанских водителей, осуществляющих международные автомобильные перевозки (сокращение сроков выдачи, исключение требований по наличию иностранного бланка разрешения).

4) *Провести двухсторонние переговоры со странами Евросоюза и добиться увеличения квоты на объем перевозок, в том числе увеличить квоту на трехсторонние бланки разрешений (ИБР).*

Ввиду последних событий на мировом рынке грузоперевозок активизировались перевозки грузов автотранспортом по маршруту ТРАСЕКА (Казахстан (порт Курык) – Азербайджан (порт Баку) – Грузия (порт Поти/Батуми) – порты стран ЕС (Констанца и Варна)).

В этой связи, нами произведены дополнительные обмены бланками разрешений с Грузией, Азербайджаном и Турцией. Также, ведется работа по дополнительному обмену бланками разрешений с Латвией, Литвой, Польшей, Болгарией, Венгрией и Бельгией.

Также, необходимо отметить, что основные международные перевозки грузов осуществляются с оформлением книжки Международных дорожных перевозок (TIR), выдаваемые КазАТО своим членам.

По информации КазАТО с момента введения ограничения с европейскими странами не поступало заявки от новых предприятий с участием представителей иностранных государств для вступления в данный союз.

Поэтому нами параллельно ведется работа по разъяснению ситуации на рынке международных перевозок, так как появление в средствах массовой

информации разного рода информации могут негативно отразиться в ходе переговорного процесса с европейскими странами по дополнительному обмену бланками разрешений.

Работа по развитию международных грузовых перевозок на автомобильном транспорте в Республике Казахстан будет продолжена далее в установленном порядке.

**Исполняющий обязанности
министра индустрии
и инфраструктурного развития
Республики Казахстан**

Е.Дауылбаев

 Ж.Мизамова

 8 7172 98 35 53

 zh.mizamova@miid.gov.kz

БҮЙРЫҚ

ПРИКАЗ

2022 жылғы 1 маусым
Нұр-Сұлтан қаласы

№ 203 - с
қ. Нұр-Сұлтан

**Иссапар және Министрдің
міндеттерін атқаруды жүктеу туралы**

1. Батыс Қазақстан және Атырау облыстары бойынша автожолдары жобаларын инспекциялау үшін 2022 жылғы 2 маусымнан бастап 3 маусымды қоса алғанда 2 күндік мерзімге (жолды есепке алғанда) Батыс Қазақстан және Атырау облыстарына қызметтік іссапарға жүремін.

2. Қаржы және бюджеттік жоспарлау департаменті белгіленген тәртіппен «Нұр-Сұлтан – Орал – Атырау – Нұр-Сұлтан» бағыты бойынша жол жүру, 2 күн тәулікақы және 1 тәулік тұрғын үй-жайды жалдау шығыстарын төлесін.

3. Иссапар кезеңінде Министрдің міндеттерін атқару Қазақстан Республикасы Индустрия және инфрақұрылымдық даму вице-министрі Еркебулан Абилханович Дауылбаевқа жүктелсін.

Министр

Қ. Өскенбаев